

Det kongelige kommunal- og
moderniseringsdepartement
Postboks 8112
0032 OSLO

Sandnes, 31.12.2018

v/ Monica Mæland

Deres ref:
Saksbehandler: Stanley Wirak

Vår ref: 18/00001-98
Arkivkode: 080

Grensejustering Forsand og Strand kommune.

Det vises til kommunal- og moderniseringsdepartementets vedtak av 10. desember 2018, om grensejustering mellom Forsand og Strand.

Ordførerne i Forsand og Sandnes vil i denne henvendelse fremme en anmodning om omgjøring av vedtaket.

Forsand og Sandnes har flere innsigelser mot departementets vedtak. I første rekke anføres at departementets vedtak bygger på feil i de faktiske premisser som ligger til grunn for avgjørelsen om grensejustering, og at dette medfører at skjønnsvurderingene i vedtaket blir feilaktige og mangelfulle. Det anføres fra Forsand og Sandnes at disse manglene er så alvorlige at departementet bør omgjøre sitt eget vedtak.

Generelt synes vedtaket å være begrunnet slik at fordelene med grensejustering blir fremhevet og vektlagt i meget stor grad, mens ulempene denne grensejusteringen medfører for Forsand og Nye Sandnes blir nedtonet eller utelatt. Det er derfor vanskelig for Forsand og Sandnes å se om avgjørelsen har tatt med i betraktning de innsigelser og de ulemper grensejusteringen medfører.

Ved å gjennomføre denne grensereguleringen, vil Forsand miste 13,5 % av sine innbyggere, ikke 10 % som departementet feilaktig anfører.

Inndelingslovens formål er bl.a. å skape «formålstenelege eininger som kan gi innbyggjarane og næringslivet tilfredsstillande tenester og forvaltning». Departementet slår fast at grensen skal justeres i tråd med innbyggerinitiativet. Departementet drøfter ikke om fordelene som oppstår for Strand kommune og innbyggerne i området er større enn ulempene som oppstår for resten av Forsand kommune og resten av innbyggerne. Hensikten med kommunereformen var jo nettopp å skape mer robuste kommuner. Her svekkes grunnlaget for det lokale tjenestetilbudet i nåværende Forsand kommune vesentlig. Slik vi leser departements brev, kan vi ikke se hvilken interesseavveining som er foretatt når det konkluderes med at en grensejustering vil medføre en mer robust løsning og bedre tilbud for innbyggerne. Et eksempel på at tjenestetilbudet for skolebarn

Postadresse: Postboks 583, 4302 Sandnes. E-post: postmottak@sandnes.kommune.no

www.sandnes.kommune.no

Sandnes - i sentrum for framtiden. Romslig, modig og sunn

faktisk blir dårligere, er når ordføreren i Strand går ut og foreslår at barna i området kan fortsette på skolen i Forsand/Nye Sandnes. Vi vil selvsagt være behjelpelig, men det blir jo unektelig noe underlig dersom departementet synes å ha en oppfatning om bedre tilbud for innbyggerne dersom en grensejustering blir gjennomført, og så skal likevel barna gå på skole i nabokommunen. Det å drive skoler, barnehager, sykehjem og omsorg må jo være en av de viktigste oppgavene en kommune har for sine innbyggere.

Departementet drøfter i svært liten grad problemet som oppstår for skole, barnehage, omsorg, sykehjem etc. At fylkesmannen heller ikke drøftet dette forholdet er naturlig all den tid fylkesmannen frarådet grensejustering av demokratihensyn. Vi vil understreke at det er bare en skole i Forsand. At skolen mister en stor del av elevgrunnlaget er alvorlig. Skolen er nå 1-10 skole med en klasse pr. trinn, og med en klassestørrelse på under 20 elever i snitt, totalt 193 elever. Når skolen nå kan miste 33 elever svekkes skolen betydelig, ikke bare i elevgrunnlaget, men også økonomisk.

Tilsvarende svekkes grunnlaget for barnehagen. Når 13,5 % av innbyggerne forsvinner, svekkes også grunnlaget for en god hjemmetjeneste for eldre. Forsand har full sykehjemsdekning og kapasitet. Også her medfører grenseregulering en svekkelse av tjenestetilbudene i kommunen. For alle grupper, medfører grensereguleringen lengre vei til skole, barnehage, omsorgstilbud etc. Vi kan derfor ikke se at grensejusteringen er i samsvar med inndelingslovas formålsbestemmelse om effektiv lokalforvaltning og at innbyggerne skal få tilfredsstillende tjenester og forvaltning. Alle i området vil få lengre vei til de tjeneste kommunen tilbyr. Flere av barnefamiliene er imot denne grensereguleringen, som vi bety en svekkelse i deres behov for bl.a. skole- og barnehagetilbud.

Departementet peker også på handel og kulturopplevinger som begrunnelse for grensejusteringen. Begrunnelsen er feil og mangelfull. Innbyggere i Strand benytter seg av svømmehallen, kulturhuset og fotballbaner i Forsand. Det er således en kryssing av kommunegrenser for idrett og kulturtilbud også fra Strand til Forsand. Dette går begge veier.

I departementets vedtak fremgår at innbyggerinitiativet til grensejusteringen ble fremmet høsten 2017. Dette er feil. Innbyggerinitiativet ble fremmet mars 2017. Når Stortinget behandlet kommunesammenslåingssaken forelå allerede grensejusteringsinitiativet. Stortinget vedtar kommunesammenslåing av kommunene utfra eksisterende grenser, og det er disse som har lagt til grunn for kommunesammenslåingen. Det er således noe spesielt at departementet kort tid etter vedtak om kommunesammenslåing og før kommunesammenslåingen er trått i kraft, går inn og foretar en så stor grensejustering av den nye kommunen. Som tidligere påpekt mister Forsand 13,5 % av sine innbyggere. Det kan reises tvil om dette i det hele tatt dreier seg om en grenseregulering eller om det tvert i mot dreier seg om en kommunedeling. Det vises i den forbindelse til inndelingslova, paragraf 5, der det fastslås at departementet har fullmakt til å treffe vedtak, bare dersom begge kommunene er enige om deling. Departementet drøfter ikke dette spørsmålet.

Departementets begrunnelse for grensejusteringen er svært kortfattet. Hovedbegrunnelsen synes å være hensynet til forvaltningen av Preikestolområdet. Forutsetningen i departementets vedtak er at mesteparten av stien til Preikestolen ligger i Strand kommune. Dette er feil. To tredjedeler av stien ligger i dag i Forsand. Videre synes departementet å ha lagt til grunn følgende forutsetning:

«Strand kommune opplever at det kan være utfordringer som følge av at stien er delt mellom to kommunar, da det lett kan oppstå uklare ansvarsforhold når det gjel beredskap, krisehjelp og helsetjenester.»

Det virker som om dette er lagt til grunn av departementet som en reell utfordring. Fra Forsand sitt synspunkt er dette feilaktige påstander. Det er ikke reelle utfordringer knyttet til beredskapen ved Preikestolområdet, tvert om. Forvaltningen av Preikestolområdet er blitt trukket frem av nasjonale styresmakter og blir brukt som referansepunkt for andre attraksjoner som f.eks. Trolltunga. Det finnes heller ikke belegg for å hevde at det er utfordringer knyttet til helsetjenester. Forsand er i dag en stor bidragsyter til beredskapen i området.

Det finnes ingen innbyggere i selve Preikestolområdet, og et stort flertall (78 %) av grunneierne i Preikestolområdet har i brev av 10.11.17 uttalt seg negativt til grensejusteringen. De ønsker fortsatt å være en del av Forsand/Nye Sandnes.

Vi vil videre påpeke at grensejusteringen medfører at Sandnes og Forsand blir delt i to, og legger den eneste interne veiforbindelse i Nye Sandnes kommune gjennom Strand kommune. Den forrige kommunalministeren var meget klar på at det ikke skulle opprettes kommuner med unaturlige grenser. Dette var et av kommunereformens hovedpoeng.

Dette forholdet er ikke nevnt fra departementet.

Oppsummert anføres fra Forsand og Sandnes kommuner at grensejusteringen medfører langt flere ulemper enn fordeler. På grunn av feil i de faktiske premisser blir departementets vektning av fordeler og ulemper vesentlig forfeilet. Ut fra departementets brev er det vanskelig for oss å få klarhet i om interessene til resten av kommunes befolkning er vurdert.

Det anføres herfra at det ikke finnes tilstrekkelige saklige grunner for å gjennomføre grensejusteringen.

La oss også avslutningsvis anføre at vi i forbindelse med kommunestrukturarbeidet har gjort alt i samsvar med de føringer departementet har gitt. Vi har gjennomført nabosamtaler, hatt forhandlinger, hørt innbyggerne og gjort vedtak slik departementet har forutsatt. Både kommunestyret i Forsand og bystyret i Sandnes, samt fylkesmann har gått imot denne grensejusteringen. Fellesnemda har med meget klart flertall bedt departementet om å omgjøre sitt vedtak. Fra de tilbakemeldinger vi får fra våre innbyggere, synes det helt klart at departementets vedtak har liten støtte og oppleves som klart urimelig.

På bakgrunn av tidligere innsendte brev og disse nye momentene bes det om et hastemøte over nyttår hvor det bes om en full gjennomgang av avgjørelsesgrunnlaget og konsekvenser av grensejusteringen.

Med hilsen

Bjarte Sveinsvoll Dagestad
ordfører i Forsand.

Stanley Wirak
ordfører i Sandnes.

Dette dokumentet er elektronisk produsert og krever ikke signatur.

Kopi:
Fylkesmannen i Rogaland